

**Відповідь компетентного органу Данії на Опитувальник щодо  
податкових наслідків для компаній та фізичних осіб, які можуть  
виникнути у зв'язку з вимушеним переміщенням таких осіб з України  
до Данії в результаті російського вторгнення**

**РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ**

**1) Наявність угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною**

В двосторонніх відносинах між Україною та Данією діє Конвенція між Урядом України і Урядом Данії про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал від 5 березня 1996 року. Протокол від 2 лютого 2021 року також набув чинності з 1 січня 2023 року.

- а. Чи існують будь-які спеціальні процедури, передбачені внутрішнім законодавством Данії, яких необхідно дотримуватися фізичній особі, яка може бути платником податків у Данії, щоб скористатися перевагами Конвенції про уникнення подвійного оподаткування з Україною (тобто звільнення від оподаткування, знижені податкові ставки, податковий кредит тощо), або відповідно до яких такі переваги надаються в Данії?**

**Відповідь:** У внутрішньому законодавстві Данії не передбачено жодних спеціальних процедур, пов'язаних з застосуванням Конвенції з Україною. Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання у Данії, то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свої доходи, отримані за кордоном. Якщо особа бажає, щоб Данія не оподатковувала її доходи, отримані в інших країнах, у зв'язку з застосуванням Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, вона повинна обґрунтувати своє право на застосування цієї Конвенції. Див. також посібник «Податки в Данії – вступ до теми «Податки в Данії» (skat.dk).

**2) Спеціальні норми в податковому законодавстві, що застосовуються до громадян України у 2022 році**

- а. Чи діють у внутрішньому законодавстві Данії положення, спрямовані на регулювання/пом'якшення/роз'яснення податкових наслідків, які можуть виникнути у зв'язку з прибуттям громадян України до Данії внаслідок війни (тобто, у зв'язку з безпрецедентним характером подій)?**

**Відповідь:** У внутрішньому податковому законодавстві Данії немає спеціальних положень, спрямованих на регулювання/пом'якшення/роз'яснення податкових наслідків для переміщених українців.

Однак Данія прийняла закон, який допомагає українським біженцям отримати (тимчасовий – спочатку на 2 роки) дозвіл на проживання та роботу в Данії, а також дозволяє претендувати на робочі місця. Таким чином, українці можуть розпочати навчання, освіту та роботу, а також зв'язатися з данськими органами влади через офіційні цифрові платформи та отримати доступ до офіційних цифрових послуг, включаючи особистий податковий кабінет, якнайшвидше після прибуття до Данії.

Ви можете знайти інформацію за наступним посиланням: <https://nyidanmark.dk/da/Words%20and%20Concepts%20Front%20Page/Shared/Information%20Ukraine>

Ви можете знайти інформацію про податки в Данії за наступним посиланням: [When you are from Ukraine and get a job in Denmark - Skat.dk](https://www.skat.dk/en/when-you-are-from-ukraine-and-get-a-job-in-denmark)

І тут: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/tax-in-denmark)

*Якщо так...*

**b. Які особливості цих норм, та для яких податкових періодів застосовуються ці правила?**

**Відповідь:** Не застосовується

**c. Чи буде враховано специфічне становище фізичних осіб, які вимушено переміщені з України до Данії у зв'язку з безпрецедентним характером подій (наприклад, керуючись принципами, проголошеними деякими країнами в контексті надзвичайних ситуацій - наприклад, COVID-19)?**

**Відповідь:** Не застосовується

*Будь ласка, надайте додаткові відповіді на запитання цього Опитувальника, враховуючи будь-які спеціальні положення, описані вище.*

### 3) **Визначення статусу податкового резидента для фізичної особи**

**a. Які критерії визначення податкового резидентства фізичної особи в Данії?**

**Відповідь:** Згідно з податковим законодавством Данії, повне податкове зобов'язання/податкове резидентство встановлюється згідно з основними правилами, коли:

Фізична особа оселилася в Данії, і вона має фактичний доступ/контроль над постійним місцем проживання (житлом/житловим приміщенням) в Данії.

Або коли:

Фізична особа, яка не має постійного місця проживання (житла/житлового приміщення) в Данії, перебуває в Данії протягом 6 місяців або більше.

**b. Які факти та обставини будуть враховуватися податковими органами Данії при прийнятті рішення про резидентство фізичної особи та яким чином ці факти та обставини повинні бути обґрунтовані?**

**Відповідь:** Податкові органи Данії приймають рішення про податкове резидентство фізичної особи на основі фактів та обставин у кожному окремому випадку. При прийнятті рішення про те, чи дотримано умови податкового резидентства, особлива увага приділяється тому, чи виразила особа, шляхом створення домогосподарства, оренди житла або іншими способами те, що вона має намір проживати в Данії. Якщо фізична особа має доступ до постійного місця проживання в Данії/контролює його і проживає там, цього, як правило, достатньо для встановлення податкового резидентства в Данії. Короткострокове перебування протягом 1–2 місяців може бути недостатнім для встановлення податкового резидентства в Данії.

Резидентство може бути підтверджено офіційними документами, що підтверджують право власності або оренди будинку чи житла тощо.

- с. **Яким чином застосовуються положення "tie-breaker rule", визначені у статті 4 Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною, якщо український податковий орган продовжує вважати фізичну особу податковим резидентом України? Зокрема, за яких обставин Данія буде розглядати фізичних осіб, які покинули Україну через російське вторгнення, як таких, що мають:**
- «постійне житло, доступне» для них у Данії?
  - їх «центр життєвих інтересів» в Данії?

**Відповідь:** Як впливає із запитання, остаточне податкове зобов'язання української фізичної особи, яка вважається резидентом для цілей оподаткування як в Данії, так і в Україні (подвійна резиденція), визначатиметься відповідно до правил статті 4 Угоди про уникнення подвійного оподаткування між Данією та Україною на основі індивідуальної оцінки ситуації. Пункт 2 статті 4 встановлює пріоритетний перелік критеріїв для визначення країни податкового резидентства. При застосуванні цих критеріїв податкові органи Данії керуються коментарями до Модельної податкової конвенції ОЕСР, а саме коментарями під номерами 13, 14 і 15.

Визначення податкової резидентності є ключовим при визначенні того, чи має Україна або Данія право на оподаткування загальносвітового доходу фізичної особи відповідно до Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, а отже, є вирішальним для розподілу прав на оподаткування доходів відповідно до статей 5-21 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

Згідно Угоди про уникнення подвійного оподаткування місце фактичного проживання фізичної особи (наявність постійного житла) буде першим критерієм, який розглядатиметься при визначенні її резидентства. Відповідно до коментаря 13 до пункту 2 статті 4 Модельної податкової конвенції, може розглядатися будь-який тип житла (орендоване, власне тощо), при цьому особливо важливим фактором є безперешкодний доступ до житла.

Для більшості осіб, які прибувають до Данії з України, очікується, що їхній будинок тощо в Україні буде постійним місцем проживання. Це означає, що вони розраховують, що будинок і т.д. буде доступний в цілому, а не лише час від часу, наприклад, для короткочасного перебування в Україні у зв'язку з відпусткою або діловими поїздками. У випадку з переміщеними українцями очікується, що саме зовнішні обставини, а саме вторгнення 24 лютого 2022 року, а не бажання змінити свої житлові умови, як у звичайній ситуації, призвели до того, що вони більше не проживають у своєму будинку в Україні.

Якщо врахувати той факт, що житло особи в Україні могло бути згодом зруйноване, це не відповідатиме міркуванням, викладеним у коментарі до Модельної податкової конвенції ОЕСР у пункті під номером 13.

Виходячи з цих міркувань, доцільно вважати, що такі особи перебувають у ситуації подвійного резидентства в розумінні Конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

Якщо цей критерій не дає підстав для визначення того, чи є фізична особа податковим резидентом Данії або України в контексті Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, пункт 2 статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування надає перевагу державі, в якій знаходиться центр життєвих інтересів фізичної особи (найтісніші особисті та економічні зв'язки). Коментар до статті 4 Модельної податкової конвенції ОЕСР (№ 14 і 15) передбачає, що до уваги беруться сімейні зв'язки, соціальні обставини, рід занять і політична, культурна або інша діяльність, місце ведення бізнесу, місце, з якого фізична особа управляє своїми активами.

- d. Припустимо, що фізична особа є податковим резидентом України. Чи потрібна довідка про резидентство, видана в Україні, для податкових органів Данії для підтвердження такого статусу?

**Відповідь:** Можна стверджувати, що для підтвердження такого статусу є необхідним сертифікат резидентства, виданий в Україні.

- e. Чи приймуть вони довідку, видану в електронному вигляді (чи її потрібно видавати по-старому і ставити апостиль)?

**Відповідь:** Підтвердження резидентства для цілей оподаткування фізичної особи в Данії або за її межами можна здійснити за допомогою форми (форма 02.034A <https://skat.dk/data.aspx?oid=2286805>).

#### 4) Податки, що застосовуються в Данії

- a. Чи вважається фізична особа податковим резидентом у Данії та чи підлягає вона оподаткуванню з доходу, отриманого в будь-якій країні світу, або ж податкове зобов'язання буде обмежено доходом з джерел у Данії?

**Відповідь:** Фізична особа, яка несе повне податкове зобов'язання (резидент) у Данії, буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід з урахуванням особливостей кожної конкретної ситуації на підставі існуючої Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка існує між Данією та Україною.

Однак особа, яка не відповідає критеріям, що дозволяють вважати її такою, що несе повне податкове зобов'язання в Данії, може нести обмежене податкове зобов'язання. Це стосується національного податкового законодавства Данії, яке, за певних умов, тягне за собою зобов'язання сплачувати податки в Данії на доходи, отримані з певних джерел у Данії. У цьому опитувальнику ми не будемо детально розглядати це питання, оскільки воно здебільшого стосується випадків, коли особи, які перебувають за кордоном, зобов'язані сплачувати податки з доходів, отриманих у Данії.

- b. Які податки, що стягуються в Данії, можуть бути застосовані до доходу фізичної особи, яка прибула до Данії з причин, що викликали вимушену міграцію, за умови, що ця особа:

- кваліфікується як податковий резидент у Данії?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\) and information concerning general tax rates in Denmark: https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us](https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us)

- не кваліфікується як податковий резидент у Данії?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](http://Tax in Denmark (skat.dk))

**с. За умови, що фізична особа кваліфікується як податковий резидент у Данії, які ставки податку застосовуються до:**

- доходу від трудової діяльності, отриманого в Данії?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- доходу від трудової діяльності, отриманого з джерел за кордоном (тобто в іншому місці, а не в Данії)?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- доходу від будь-якої підприємницької діяльності такої особи, що здійснюється за кордоном?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: [Please see general tax rates here: https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us](https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us)

- доходів у вигляді дивідендів , отриманих із джерел за кордоном?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- виплат відсотків за вкладами на банківських рахунках за кордоном?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- доходів від продажу рухомого та нерухомого майна за кордоном?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- доходу від майна та коштів, отриманих у спадщину?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- доходу від соціального забезпечення, на який така особа має право за кордоном?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

- інших видів доходів з джерел за кордоном, якщо вони мають окреме регулювання в Данії?

**Відповідь:** Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання (є резидентом) в Данії, то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій дохід зі свого загальносвітового доходу, якщо тільки це не буде змінено Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування в конкретній ситуації.

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про загальні податкові ставки тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2035568&lang=us>

## 5) Оподаткування українських підприємств, які продовжують використовувати працю фізичних осіб, які вимушено переміщені з України до Данії

### а. Якщо фізичні особи, які вимушено переміщені з України до Данії, продовжують працювати на свого українського роботодавця, перебуваючи в Данії:

- чи виникають в Данії в українського роботодавця зобов'язання щодо сплати податку на заробітну плату?

**Відповідь:** Зобов'язання з адміністрування податку на заробітну плату можуть виникнути в Данії, якщо український роботодавець створить постійне представництво в Данії.

Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](http://skat.dk) а також подробицями щодо оподаткування бізнесу (господарської діяльності) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3100>

- ...будь ласка, поясніть, коли виникають такі зобов'язання, а також деталі податкових зобов'язань українського роботодавця.

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](http://skat.dk) а також подробицями щодо оподаткування бізнесу (господарської діяльності) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3100>

- чи може український роботодавець мати податкові зобов'язання в Данії щодо прибутку від своєї діяльності?

**Відповідь:** Інші податкові зобов'язання можуть виникнути, якщо роботодавець отримує прибуток від господарської діяльності в Данії.

- ...будь ласка, поясніть, коли виникають такі зобов'язання, а також деталі податкових зобов'язань українського роботодавця.

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](http://skat.dk) а також подробицями щодо оподаткування бізнесу (господарської діяльності) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3100>

## 6) Усунення подвійного оподаткування

### а. Який метод використовується в Данії для усунення подвійного оподаткування (на підставі внутрішнього законодавства, з урахуванням Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною)?

**Відповідь:** Звільнення з використанням прогресивного методу та (у більшості випадків) звичайного кредитного методу використовується як у національному податковому законодавстві Данії, так і в Конвенції про уникнення подвійного оподаткування між Данією та Україною.

### б. Які документи знадобляться для підтвердження сплати податків за кордоном?

**Відповідь:** Податкова пільга може бути отримана лише в тому випадку, якщо дотримані умови її надання. Тягар доказування цього в основному лежить на особі, яка хоче отримати пільгу. Відповідно до судової практики, перелік документів, які необхідно надати, залежить від ситуації та виду доходу, який підлягає оподаткуванню. Що стосується доходу від трудової

діяльності, то необхідно надати трудовий договір, платіжні відомості та квитанції з податкових органів про сплачені податки.

## 7) Дотримання податкових зобов'язань та звітності

**a. Чи є обов'язковим подання податкової декларації для фізичної особи, яка:**

- кваліфікується як податковий резидент у Данії, і за яких обставин таке подання є обов'язковим, якщо так?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners)

- не кваліфікується як податковий резидент в Данії, та за яких обставин таке подання є обов'язковим, якщо так?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners)

**b. Які строки подання податкових декларацій з податків, що стягуються в Данії, зокрема, у випадках, зазначених у цьому Опитувальнику:**

- про податки на доходи фізичних осіб для фізичної особи?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners)

- на податки на заробітну плату?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners) а також подробицями щодо оподаткування бізнесу (господарської діяльності) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3100>

- про податки для суб'єкта господарювання та самозайнятої особи?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners) а також подробицями щодо оподаткування бізнесу (господарської діяльності) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3100>.

**c. Куди і як подавати податкові декларації? Чи можна їх подавати в електронному вигляді?**

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners) а також подробицями щодо оподаткування бізнесу (господарської діяльності) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3100>..

**d. Чи зобов'язана особа отримати ідентифікаційний номер платника податків (ПН) у Данії для подання податкової декларації?**

**Відповідь:** У Данії необхідно мати особистий податковий номер (CPR-номер). Всі данські органи влади, роботодавці, банки та лікарі використовують персональний податковий номер (CPR) для ідентифікації фізичної особи. Персональний податковий номер (CPR-номер) може бути згенерований данськими податковими органами при подачі заяви на отримання податкової картки.

Ви можете знайти інформацію у цьому посібнику: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](https://www.skat.dk/en/for-foreigners) і більше деталей тут <https://skat.dk/data.aspx?oid=2244407>

Індивідуальний податковий номер (ПН) складається з 10 цифр. Перші 6 цифр – це дата народження (день, місяць, рік) фізичної особи, а останні 4 цифри – випадкові. Приклад 010185-1234.

*Якщо так...*

- коли і як слід отримувати ПН особам, які прибувають до Данії з обставин, що спричинили вимушену міграцію, за умови, що така особа раніше не вважалася податковим резидентом в Данії ?

**Відповідь:** Будь ласка, дивіться попередню відповідь.

- чи можна отримати ПН онлайн для підприємств, які зобов'язані подавати податкові декларації в Данії, але розташовані в іншому місці?

**Відповідь:** Будь ласка, дивіться попередню відповідь.

## 8) Сплата належного податку

- а. Які строки сплати податкових зобов'язань, зазначених у податковій декларації?

**Відповідь:** Реквізити для оплати для фізичних осіб можна подивитися тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3099>

Граничні терміни сплати для суб'єктів підприємницької діяльності можна переглянути тут <https://skat.dk/data.aspx?oid=2295237>

- б. Чи є можливість сплатити податок, що підлягає сплаті з-за кордону (тобто з українських банківських рахунків), сплатити його в іноземній валюті або в національній валюті Данії, але готівкою?

**Відповідь:** Реквізити для оплати для фізичних осіб можна подивитися тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3099>

Граничні терміни сплати для суб'єктів підприємницької діяльності можна переглянути тут <https://skat.dk/data.aspx?oid=2295237>

Інші деталі (електронні платежі тощо) тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2303440&lang=us>

## 9) Наслідки недотримання правил оподаткування

- а. Які наслідки для фізичної особи за невиконання обов'язків щодо подання звітності та порушення строків сплати податків (штрафи, пеня тощо)?

**Відповідь:** Недотримання вимог може призвести до штрафів, пені тощо.

- б. Яким чином ці штрафи (стягнення), якщо такі є, стягуються?

**Відповідь:** У випадку, якщо особа не вкладається в термін сплати, борг передається на стягнення до Данського агентства зі стягнення боргів (Gældsstyrelsen). Агентство зі стягнення боргів відповідає за стягнення будь-якого боргу перед державними органами.



## 10) Отримання сертифіката про резидентство

- a. За умови, що фізична особа вважається податковим резидентом Данії, яка стандартна процедура отримання сертифіката про резидентство від податкових органів Данії?

**Відповідь:** Підтвердження резидентства для цілей оподаткування фізичної особи в Данії або за її межами здійснюється за допомогою форми (форма 02.050 <https://skat.dk/data.aspx?oid=2241735>).

- b. Чи може такий сертифікат видаватися в електронному вигляді?

**Відповідь:** Будь ласка, дивіться попередню відповідь.

- c. Який звичайний термін видачі такого сертифіката з моменту запиту?

**Відповідь:** Будь ласка, дивіться попередню відповідь.

## 11) Посібник щодо податкових зобов'язань, доступний для фізичних осіб з України

Чи видав податковий орган Данії інструкцію, покликану допомогти особам, які покинули Україну через російське вторгнення, зрозуміти свої податкові зобов'язання згідно з національним законодавством Данії?

**Відповідь:** Будь ласка, ознайомтеся з цією інструкцією для фізичних осіб: <https://skat.dk/data.aspx?oid=3099>

## 12) Додаткова інформація щодо податкових наслідків

Просимо надати будь-яку додаткову інформацію, яка може мати значення для визначення податкового зобов'язання та виконання вимог податкового законодавства для фізичної особи, яка прибуває до Данії з обставин, що спричинили вимушену міграцію.

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про податки в Данії тут: [When you are from Ukraine and get a job in Denmark - Skat.dk](#)

І тут: [Tax in Denmark \(skat.dk\)](#)

## 13) Контактна інформація для звернення за підтримкою

Просимо надати контактну інформацію органів влади в Данії, звідки українці, які переїхали до Данії через війну, можуть отримати роз'яснення щодо своїх податкових зобов'язань в Данії.

*Якщо є можливість отримати таку підтримку...*

- a. Як надсилати запити на підтримку/роз'яснення?  
b. Якими мовами здійснюється комунікація?  
c. Чи існує в Данії гаряча телефонна лінія для українців з податкових питань?

**Відповідь:** Ви можете знайти інформацію про податки в Данії тут: [When you are from Ukraine and get a job in Denmark - Skat.dk](#)

Можна звернутися до податкових органів Данії з проханням винести обов'язкове до виконання роз'яснення. Це може бути доречним у разі виникнення сумнівів щодо того, чи конкретна транзакція призводить для особи або компанії сплату податку, ПДВ або мита. Ви можете знайти більше інформації тут: <https://skat.dk/data.aspx?oid=2242235&lang=us>

\*\*\*

**РОЗДІЛ II. ПИТАННЯ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ КОНКРЕТНИХ ВИПАДКІВ****ВИПАДОК 1. Загальна ситуація (особисті зв'язки з Україною)**

**УМОВИ:** Пані Наталія П. є громадянкою України за національністю та місцем народження і вважалася податковим резидентом України протягом 2021 фінансового року. У зв'язку з війною вона виїхала з України разом з трьома своїми дітьми і 5 березня 2022 року прибула до Данії. Чоловік пані Наталії К., з яким вона вела спільне господарство, та її батьки залишилися в Україні та продовжують проживати за місцями свого постійного проживання в Україні.

Після прибуття до Данії пані Наталія П. була належним чином зареєстрована місцевими органами влади та отримала тимчасовий захист від війни відповідно до внутрішнього законодавства Данії. Захист було надано з 1 квітня 2022 року по 23 березня 2023 року (відповідні посвідки на тимчасове проживання були видані пані Наталії П. та її дітям).

Пані Наталія П. планує залишатися в Данії до закінчення або скасування воєнного стану в Україні, після чого має намір повернутися до свого домогосподарства. Наразі вона за власні кошти винаймає квартиру в одному з міст Данії.

Пані Наталія П. звернулася за соціальною допомогою до Данії для себе та своїх дітей і отримала право на виплату грошової допомоги у розмірі 600 євро щомісяця. Її діти були прийняті до дитячого садка та школи у місті, де вона тимчасово проживає.

З 2022 року пані Наталія П. не була працевлаштована в жодній країні та ніде не зареєстрована як самозайнята особа. Єдиним її особистим джерелом коштів на проживання в Україні є доходи чоловіка та сімейні заощадження (вклади) в банках.

4 вересня 2022 року тривалість періоду перебування пані Наталії П. та її дітей в Данії перевищила 183 дні, починаючи з першого дня в'їзду в країну (вона не виїжджала з країни протягом цього періоду та продовжує перебувати в ній і надалі).

**ЗАПИТАННЯ:****1) Визначення статусу податкового резидента для фізичної особи**

- a. Враховуючи факти цього випадку, чи буде пані Наталія П. вважатися податковим резидентом Данії на підставі внутрішнього законодавства Данії?
- b. З якої дати пані Наталія П. буде вважатися податковим резидентом Данії?

**Відповідь:** На підставі наданої інформації очікується, що пані Наталія П. буде вважатися повністю податково зобов'язаною в Данії (податковим резидентом Данії) відповідно до данського податкового законодавства, починаючи з першого дня в'їзду в країну.

**2) Право на соціальну допомогу (податкові наслідки)**

- a. Чи буде соціальна допомога оподатковуватися в Данії в будь-якому з двох сценаріїв:
  - 1) За умови, що пані Наталія П. вважається податковим резидентом Данії?
  - 2) За умови, що пані Наталія П. НЕ вважається податковим резидентом у Данії?

**Відповідь:** Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання в Данії (вважається податковим резидентом Данії), то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід, включаючи виплати на соціальне страхування, якщо тільки в даній ситуації це не буде змінено відповідно до положень Конвенції про запобігання подвійному оподаткуванню. Будь ласка, зверніться до відповідей, наведених у Розділі I щодо оподаткування в Данії в цілому та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка стосується резидентства за податковими угодами.

Соціальне забезпечення регулюється пунктом 2 статті 18 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування. Соціальне забезпечення, як правило, оподатковується в країні джерела.

*Якщо так...*

- б. Чи відрізняються зобов'язання щодо дотримання податкового законодавства для пані Наталії П. від тих, що описані у відповідях на Загальні питання у Розділі I цього Опитувальника ?

**Відповідь:** Будь ласка, дивіться попередню відповідь та відповіді, наведені в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії.

## ВИПАДОК 2. Послаблення особистих зв'язків з Україною

**Умови:** Умови такі ж, як і для випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталя П. та її чоловік разом з трьома дітьми виїхали з України та прибули до Данії. Після того, як вони виїхали з України, їхній будинок був зруйнований під час бойових дій. Вони не мають іншого житла в Україні. Пізніше її батьки також виїхали з України за кордон.
- Тим не менш, пані Наталя П. та вся її родина планують повернутися в Україну, як тільки припиниться або буде скасовано воєнний стан в Україні.

### **ЗАПИТАННЯ:**

- 1) Чи змінюють умови цього випадку відповіді на загальні питання Розділу I та/або відповіді на питання Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника ?

**Відповідь:** Будь ласка, ознайомтеся з попередньою відповіддю та відповідями, наведеними в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

## ВИПАДОК 3. Існуючі трудові відносини в Україні

**УМОВИ:** Умови є такими ж, як для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- На момент переїзду до Данії та в подальшому, пані Наталія П. продовжує бути штатним працівником українського роботодавця (ці трудові відносини розпочалися до 2022 року).
- Ця українська компанія не має юридичної присутності в Данії і не веде жодної економічної діяльності з цією країною.
- Пані Наталія П. виконує роботу дистанційно з квартири, яку вона орендує в Данії. Вона використовує комп'ютер, наданий роботодавцем.

- Вона продовжує отримувати щомісячну заробітну плату на свій банківський рахунок в Україні. Її єдиним особистим джерелом доходу, який покривав її витрати на проживання в Україні, була ця заробітна плата.
- Вона не зверталася за соціальною підтримкою до Данії та не мала права на жодні соціальні виплати.

## **ЗАПИТАННЯ:**

### **А. Податкові наслідки для працівника**

#### **1) Оподаткування доходів від трудової діяльності**

- a. Чи підлягає трудовий дохід пані Наталії П., що виплачується українським роботодавцем, оподаткуванню в Данії на підставі національного законодавства (просто тому, що вона фізично перебувала в Данії під час виконання цієї трудової діяльності)?
- b. Чи розглядатиме Данія статтю 15 Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною як підставу для застосування податку до загального доходу від трудової діяльності, отриманого від українського роботодавця в Україні?
- c. За який період календарного року підлягає оподаткуванню в Данії трудовий дохід пані Наталії П., отриманий від роботодавця в Україні протягом 2022 року?

**Відповідь:** Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання в Данії (вважається податковим резидентом Данії), то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід, якщо тільки в даній ситуації це не буде змінено відповідно до положень Конвенції про уникнення подвійного оподаткування. Будь ласка, зверніться до відповідей, наведених у Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка стосується резидентства за податковими угодами.

Дохід від зайнятості регулюється статтею 15 (приватне працевлаштування) або 19 (державне працевлаштування) Конвенції про уникнення подвійного оподаткування. Дохід від працевлаштування може оподатковуватися в країні, де виконується робота, згідно зі статтею 15, або в країні джерела, згідно зі статтею 19, залежно від обставин.

#### **2) Дотримання податкових зобов'язань та звітності**

*Якщо пані Наталія П. підлягає оподаткуванню і вимоги відрізняються від тих, що описані в відповідях на загальні питання розділу I цього Опитувальника...*

- a. Чи буде пані Наталія П. зобов'язана подавати податкову(і) декларацію(ї) в Данії, якщо вона вважається податковим резидентом в Данії?

*Якщо так...*

- b. За який податковий період подається перша звітність? Який термін подання першої звітності?

**Відповідь:** Податкову декларацію потрібно подавати щороку. Будь ласка, дивіться попередні відповіді та надані інструкції.

### 3) Усунення подвійного оподаткування

*Якщо пані Наталія П. підлягає оподаткуванню і вимоги відрізняються від описаних відповідей на загальні питання в розділі I цього Опитувальника...*

- a. Які документи повинні бути в наявності на підтвердження сплати податків в Україні для усунення подвійного оподаткування в Данії?

**Відповідь:** Будь ласка, ознайомтеся з відповідями, наведеними в розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії.

### 4) Сплата належного податку

- a. Чи застосовуються до пані Наталії П. якісь авансові платежі податку у зв'язку з її статусом працівника в Україні?

*Якщо так...*

- b. Яким чином розраховуються та сплачуються ці авансові платежі?

**Відповідь:** Звичайні податки в Данії сплачуються щомісяця на основі попередньої податкової декларації, в якій податки розраховуються на основі очікуваного рівня доходу. Будь ласка, ознайомтеся з відповідями, наведеними в Розділі I, щодо загальних питань оподаткування в Данії та наданих інструкцій.

## **V. Податкові наслідки для роботодавця**

### 1) Постанова на податковий облік

- a. Чи існують в Данії вимоги щодо податкової реєстрації українського роботодавця пані Наталії П. (наприклад, як податкового агента)?

*Якщо так...*

- b. Які особливості такої реєстрації (тобто зобов'язання щодо звітності, якщо такі є)?
- c. Які наслідки недотримання такої реєстрації?

**Відповідь:** Будь ласка, ознайомтеся з відповідями, наведеними в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії, а також з настановами, що стосуються питань оподаткування бізнесу (господарської діяльності).

### 2) Статус постійного представництва (ПП)

- a. Чи буде вважатися діяльність пані Наталії П. як працівника українського роботодавця, для якого вона виконує поставлені робочі завдання дистанційно за допомогою комп'ютера свого роботодавця в орендованому приміщенні в Данії, постійним місцем діяльності її українського роботодавця?
- b. Чи відрізняється відповідь, якщо вона користується особистим комп'ютером?

*Якщо постійне місце діяльності українського роботодавця визнано в Данії...*

- c. Чи призведе таке звернення до створення ПП в Данії ?
- d. Які податкові наслідки створення ПП для українського роботодавця в Данії?
- e. За відсутності постійного місця діяльності ПП, діяльність якого типу призвела б до присутності пані Наталії П. в Данії, що призвело б до створення залежного агентського ПП в Данії?

**Відповідь:** Що стосується питання про постійне представництво, пов'язане з роботою пані Наталії П., то тут доречною буде стаття 5 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування між Данією та Україною. Домашній офіс фізичної особи може розглядатися як бізнес-офіс. Однак детальна відповідь повинна ґрунтуватися на фактах та обставинах кожного окремого випадку. Коли стаття Конвенції про уникнення подвійного оподаткування відповідає статті модельної податкової конвенції ОЕСР, данські податкові органи використовуватимуть коментар ОЕСР до модельної податкової конвенції як джерело для тлумачення.

### 3) Зобов'язання щодо соціальних внесків у Данії

- a. Чи підлягає оподаткуванню соціальними внесками (або іншими аналогічними обов'язковими платежами) в Данії трудовий дохід, який пані Наталія П. продовжує отримувати від українського роботодавця в Україні?

*Якщо так...*

- b. Хто повинен сплачувати соціальні внески - роботодавець чи пані Наталія П., і за якими ставками?

*Якщо так...*

- c. Який порядок реєстрації та сплати соціальних внесків?
- d. Як виконуються зобов'язання по сплаті соціальних внесків ?
- e. Чи повинні соціальні внески (або інші аналогічні обов'язкові платежі) вираховуватися з виплачуваної заробітної плати (як витрати пані Наталії П.) або нараховуватися понад заробітну плату (як витрати роботодавця)?

**Відповідь:** Загалом, Данія дотримується підходу, згідно з яким податки є основним джерелом фінансування державних послуг, і тому ми, як правило, сплачуємо дуже мало соціальних внесків.

Для отримання додаткової інформації про те, яка частина датського прибуткового податку фінансує соціальні внески, будь ласка, дивіться попередні відповіді та надані інструкції. Досить низькі фіксовані суми внесків на соціальне страхування також можуть бути релевантними.

#### ВИПАДОК 4. Наслідки припинення трудових відносин

**УМОВИ:** Умови такі ж, як і для випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталія П. втратила роботу в Україні у березні 2022 року (останній раз вона отримувала щомісячну заробітну плату від цього роботодавця на свій банківський рахунок в Україні у квітні 2022 року).

#### **ЗАПИТАННЯ:**

- 1) Чи буде трудовий дохід, виплачений в Україні з січня по квітень 2022 року, підлягати оподаткуванню в Данії?
- 2) Чи відрізняються податкові зобов'язання пані Наталії П. та її роботодавця від зобов'язань, описаних в інших відповідях на Загальні питання в Розділі I та/або питання до Випадку 3 з Розділу II цього Опитувальника ?

**Відповідь:** Виходячи з наданої інформації, очікується, що пані Наталія П. буде вважатися такою, що несе повне податкове зобов'язання (вважається

податковим резидентом) згідно з податковим законодавством Данії, починаючи з першого дня в'їзду в країну. Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання в Данії, то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід, якщо тільки це не буде змінено в конкретній ситуації, передбаченій Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування. Будь ласка, ознайомтеся з відповідями, наданими в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка стосується резидентства за податковими угодами.

Також див. попередню відповідь щодо оподаткування доходу від роботи за наймом відповідно до статті 15 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування.

#### **ВИПАДОК 5. Місце ефективного управління в Данії**

**УМОВИ:** Умови такі ж, як і для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- На момент переїзду до Данії та в подальшому пані Наталія П. продовжує бути штатним працівником українського роботодавця (ці трудові відносини розпочалися до 2022 року).
- За сумісництвом вона обіймає посаду генерального директора (CEO) в українській компанії. До її обов'язків входить прийняття щоденних управлінських рішень та участь у засіданнях правління компанії. Щонайменше одне таке засідання було проведено в режимі онлайн у травні 2022 року за її участі.
- Ця українська компанія не має юридичної присутності в Данії і не веде жодної економічної діяльності з цією країною.

#### **ЗАПИТАННЯ:**

- 1) Чи призведе діяльність пані Наталії П. на посаді генерального директора української компанії під час її перебування в Данії до того, що:
  - українська компанія (роботодавець) стає податковим резидентом Данії відповідно до національного законодавства Данії?
  - українська компанія змінює статус податкового резидентства у зв'язку із застосуванням критерію "місце ефективного управління" (за наявності) на підставі відповідних положень Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною?

*Якщо так...*

- 2) Які наслідки отримання статусу податкового резидента для української компанії в Данії, та яких реєстраційних та комплаєнс-процедур слід дотримуватися в такому випадку?
- 3) Якщо українська компанія вважається податковим резидентом Данії відповідно до національного законодавства Данії, а "договірне резидентство" (на підставі Угоди про уникнення подвійного оподаткування з Україною) має визначатися за процедурою взаємного узгодження між Данією та Україною, чи має право українська компанія вимагати звільнення від подвійного оподаткування в Данії, поки процедура взаємного узгодження визначається?



**Відповідь:** Діяльність пані Наталії П. на посаді генерального директора української компанії під час її перебування в Данії може призвести до виникнення у компанії зобов'язань зі сплати корпоративного податку. Місце ефективного управління українською компанією має оцінюватися на основі фактів та обставин справи. У цьому відношенні Конвенція про уникнення подвійного оподаткування буде доречною. Реєстрація та зобов'язання зі сплати корпоративного податку можуть виникнути, якщо компанія буде вважатися податково зобов'язаною в Данії. Визначення того, в якій країні компанія є резидентом згідно зі статтею 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, також може бути релевантним.

#### **ВИПАДОК 6. Нові трудові відносини в Данії**

**УМОВИ:** Умови такі ж, як і для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- У червні 2022 року пані Наталія П. прийняла офіційну пропозицію про роботу за сумісництвом від роботодавця в Данії - це дозволено на підставі її дозволу на тимчасове проживання в цій країні. Вона отримуватиме щомісячну заробітну плату від цього працівника на свій банківський рахунок, відкритий в Данії.

#### **ЗАПИТАННЯ:**

- 1) Як оподатковується дохід, що виплачується пані Наталії П. роботодавцем з Данії, в Данії? Чи утримується податок у джерела?
- 2) Чи існують у Данії для пані Наталії П. будь-які зобов'язання щодо звітування про доходи, отримані від роботодавця в Данії?

**Відповідь:** У разі працевлаштування у данського роботодавця, роботодавець зобов'язаний щомісяця утримувати данський податок. Ці податки утримуються на основі попередньої податкової декларації (податкової картки), де податки розраховуються на основі очікуваного рівня доходу. Роботодавець звітує про отриманий дохід та утримані податки до податкових органів Данії.

Будь ласка, зверніться також до відповідей, наведених у Розділі I, щодо загальних питань оподаткування в Данії та наданих інструкцій.

#### **ВИПАДОК 7. Послуги самозайнятої особи, що надаються в Україні**

**УМОВИ:** Умови такі ж, як і для Випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталя П. є приватним підприємцем, що працює за спрощеною системою оподаткування в Україні. На підставі цивільно-правових угод вона надає консультаційні послуги клієнтам в Україні дистанційно (вважається самозайнятою особою відповідно до законодавства України).
- Особливості спрощеної системи оподаткування в Україні описані в Розділі III нижче. Економічна база оподаткування цим податком є такою ж, як і для податку на доходи фізичних осіб, але фактична база оподаткування є іншою.

#### **ЗАПИТАННЯ:**

### **А. Податкові наслідки для приватного підприємця**

- 1) Чи буде підприємницький дохід, отриманий від клієнтів в Україні, обкладатися податком на прибуток в Данії?

*Якщо так...*

- 2) Чи відрізняються зобов'язання щодо звітування пані Наталії П. від тих, що описані у відповідях на загальні питання у розділі I?
- 3) Чи є можливість для пані Наталії П. зменшити суму податку в Данії на суму спрощеного податку, сплаченого пані Наталією П. з такого доходу в Україні за правилами уникнення подвійного оподаткування?

*Якщо так...*

- 4) Яка процедура подання такої заяви (тобто, чи потрібно просити про це в податковій декларації)? Які документи необхідні для підтвердження суми податку, сплаченого в Україні?
- 5) Чи були б відповіді на вищезазначені питання цього випадку іншими, якби пані Наталя П. не була визнана податковим резидентом Данії?

**Відповідь:** Виходячи з наданої інформації, очікується, що пані Наталія П. буде вважатися такою, що несе повне податкове зобов'язання (вважається податковим резидентом Данії) згідно з податковим законодавством Данії, починаючи з першого дня в'їзду в країну. Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання в Данії, то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід, якщо тільки це не буде змінено в конкретній ситуації, згідно із Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування. Будь ласка, ознайомтеся з відповідями, наведеними в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка стосується резидентства за договором про уникнення подвійного оподаткування.

Діяльність пані Наталії П. у цьому випадку може підпадати під дію статті 14 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування щодо підприємницької діяльності як самозайнятої особи.

Будь ласка, зверніться також до відповідей, наведених у Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та наданих інструкцій. Данські податки розраховуються на основі данського законодавства.

### **В. Реєстраційні зобов'язання для приватного підприємця**

- 1) Чи потрібна реєстрація в органах влади для здійснення такої підприємницької діяльності в Данії?

*Якщо так...*

- 2) Які відповідні реєстраційні зобов'язання (включаючи зобов'язання, пов'язані з податками, крім податку на прибуток; та неподаткові зобов'язання - наприклад, соціальні внески та комерційна реєстрація<sup>1</sup>) у цьому сценарії, та які відповідні процедури?
- 3) Які наслідки недотримання таких реєстраційних вимог?

<sup>1</sup> Податки на споживання, такі як ПДВ, внески на соціальне страхування для самозайнятих осіб, страхові податки, податки на майно, податки на багатство, державні або муніципальні податки, інші обов'язкові внески тощо.

**Відповідь:** Виходячи з наданої інформації, очікується, що пані Наталія П. буде вважатися такою, що несе повне податкове зобов'язання (вважається податковим резидентом Данії) згідно з податковим законодавством Данії, починаючи з першого дня в'їзду в країну. Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання в Данії, то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід, якщо тільки це не буде змінено в конкретній ситуації, згідно з Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування. Будь ласка, ознайомтеся з відповідями, наведеними в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка стосується резидентства за договором про уникнення подвійного оподаткування.

Діяльність пані Наталії П. у цьому випадку може підпадати під дію статті 14 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування щодо підприємницької діяльності як самозайнятої особи. Недотримання вимог щодо реєстрації та сплати податків може призвести до штрафів тощо.

Будь ласка, зверніться також до відповідей, наведених у Розділі I, щодо загальних питань оподаткування в Данії та наданих інструкцій. Данські податки розраховуються на основі данського законодавства.

#### ВИПАДОК 8. Послуги самозайнятої особи, що надаються по всьому світу

**УМОВИ:** Умови такі ж, як і для випадку 1 Розділу II цього Опитувальника, за винятком наступного:

- Пані Наталія П. є зареєстрованим приватним підприємцем, який сплачує спрощений податок в Україні та на підставі цивільно-правових угод надає **консультаційні послуги** дистанційно клієнтам не тільки в Україні, а й в інших країнах, включаючи Данію, **без додаткової** реєстрації як самозайнятої особи в Данії.

#### **ЗАПИТАННЯ:**

##### **A. Податкові наслідки для приватного підприємця**

- 1) Чи змінить надання підприємницьких послуг клієнтам у Данії приватним підприємцем, зареєстрованим в Україні, режим, що застосовується до умов випадку 7 розділу II цього Опитувальника?
- 2) Чи може такий факт мати наслідком визнання постійного представництва для здійснення підприємницької діяльності в Данії, за умови, що пані Наталія П. не визнається податковим резидентом в Данії, а визнається особою, яка здійснює таку господарську діяльність з постійного місця провадження діяльності в Данії?
- 3) Чи були б відповіді на вищезазначені питання цього випадку іншими, якби пані Наталія П. була визнана податковим резидентом Данії?

**Відповідь:** Виходячи з наданої інформації, очікується, що пані Наталія П. буде вважатися такою, що несе повне податкове зобов'язання (вважається податковим резидентом Данії) згідно з податковим законодавством Данії, починаючи з першого дня в'їзду в країну. Якщо фізична особа несе повне податкове зобов'язання в Данії, то вона буде зобов'язана сплачувати податок на свій загальносвітовий дохід, якщо тільки це не буде змінено в конкретній ситуації, згідно з Конвенцією про уникнення подвійного оподаткування. Будь

ласка, ознайомтеся з відповідями, наведеними в Розділі I щодо загальних питань оподаткування в Данії та статті 4 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування, яка стосується резидентства за договором про уникнення подвійного оподаткування.

Діяльність пані Наталії П. у цьому випадку може підпадати під дію статті 14 Конвенції про уникнення подвійного оподаткування щодо підприємницької діяльності як самозайнятої особи.

Будь ласка, зверніться також до відповідей, наведених у Розділі I, щодо загальних питань оподаткування в Данії та наданих інструкцій. Данські податки розраховуються на основі данського законодавства.

#### **А. Реєстраційні зобов'язання для приватного підприємця**

- 1) Чи потрібна реєстрація в органах влади для здійснення такої підприємницької діяльності в Данії?

*Якщо так...*

- 2) Які відповідні реєстраційні зобов'язання (включаючи зобов'язання, пов'язані з **податками, крім податку на прибуток**; та неподаткові зобов'язання - наприклад, соціальні внески та комерційна реєстрація<sup>2</sup>) у цьому сценарії, та які відповідні процедури?
- 3) Які наслідки недотримання такої вимоги щодо реєстрації?

**Відповідь:** Будь ласка, ознайомтеся з попередніми відповідями та інструкціями, включаючи інформацію про податкові ставки в Данії.

\*\*\*

---

<sup>2</sup> Податки на споживання, такі як ПДВ, внески на соціальне страхування для самозайнятих осіб, страхові податки, податки на майно, податки на багатство, державні або муніципальні податки, інші обов'язкові внески тощо.